

**ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: 2020^A
ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: 2019-2020**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ

**ΜΑΘΗΜΑ: ΔΙΚΑΙΟ ΙΙ
(Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ)**

ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΗΡΑΚΛΗΣ Ε. ΜΗΛΑΚΗΣ

Σκοπός-Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα έχει ως σκοπό να εισάγει τους καταρτιζόμενους στην έννοια και τις αρχές του δικαίου περί εταιρειών καθώς και του πτωχευτικού και του εργατικού δικαίου προκειμένου να καταστούν ικανοί να αξιοποιήσουν τις αρχές αυτές και να τις εφαρμόσουν ως εργαζόμενοι ή εταίροι σε μία εταιρεία ή σε έναν οργανισμό. Είναι δε μάθημα βασικής κατάρτισης με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις-ικανότητες-δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

Εταιρείες

Ομόρρυθμη εταιρεία

- Γενικά στοιχεία, διαδικασία σύστασης, αντικείμενο εταιρικών εισφορών, διαχείριση, λύση και εκκαθάριση ΟΕ.

Ετερόρρυθμη εταιρεία

- Γενικά στοιχεία, διαδικασία σύστασης, αντικείμενο εταιρικών εισφορών, διαχείριση, λύση και **εκκαθάριση ΕΕ**.

Συνεταιρισμός

- Γενικά στοιχεία, διαδικασία σύστασης, συνεταιριστικές μερίδες, μέλη, απώλεια ιδιότητας, διοίκηση συνεταιρισμού, διάθεση κερδών, βιβλία.

Ανώνυμη εταιρεία

- Γενικά στοιχεία, διαδικασία σύστασης, αντικείμενο εταιρικών εισφορών, διαχείριση, λύση και εκκαθάριση ΑΕ.
- Διοικητικά όργανα, κρατικός έλεγχος, συγχώνευση ΑΕ.

Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης & ΙΚΕ

- Γενικά στοιχεία, διαδικασία σύστασης, αντικείμενο εταιρικών εισφορών, διαχείριση, λύση και εκκαθάριση ΕΠΕ & ΙΚΕ.

Πτωχευτικό δίκαιο

- Πτώχευση, χρεοκοπία.

Εργατικό δίκαιο

- Πηγές, συμβάσεις εργασίας, υποχρεώσεις μισθωτού.
- Μισθοδοσία.
- Συνδικαλισμός.
- Συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- Διαιτησία.

A) Ομόρρυθμη Εταιρεία

1) Ποια είναι η έννοια και τα χαρακτηριστικά τα ομόρρυθμης εταιρείας;

Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.) είναι η εμπορική εταιρεία που έχει νομική προσωπικότητα και τα μέλη της ευθύνονται άμεσα, απεριόριστα και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της εταιρείας απέναντι στους δανειστές, προμηθευτές κτλ.

Χαρακτηριστικά:

1. Είναι προσωπική εταιρεία και όσοι συμμετέχουν χαρακτηρίζονται ως έμποροι και τελούν εμπορικές πράξεις.
2. Έχει δική της νομική προσωπικότητα, δική της περιουσία, δική της έδρα, δική της επωνυμία σε σχέση με τους εταίρους τους.
3. Οι εταίροι της ευθύνονται απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις.
4. Όταν πτωχεύσει η Ο.Ε. συμπτωχεύουν και οι εταίροι που την αποτελούν.

2) Ποια είναι τα νομοθετήματα που ρυθμίζουν την Ο.Ε.;

- Ο Ν.4072/2012 περί προσωπικών εμπορικών εταιρειών (άρθρα 249-270).
- Ο Αστικός Κώδικας (Α.Κ.) (διατάξεις περί εταιρειών).

3) Πώς σχηματίζεται η επωνυμία της Ο.Ε.;

Σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός συνεταίρου είτε από το όνομα περισσότερων συνεταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις π.χ. και ΣΙΑ, και ΑΦΟΙ, και ΥΙΟΙ με την προσθήκη των λέξεων Ο.Ε. (άρθρο 250 4072/2012).

4) Τι σημαίνει άμεση, απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη των συνεταίρων της Ο.Ε.;

Άμεση ευθύνη σημαίνει ότι ο συνεταίρος ευθύνεται απ' ευθείας ο ίδιος να ικανοποιήσει τους δανειστές της εταιρείας και όχι μέσω καταβολής

συμπληρωματικών εισφορών στην εταιρεία ώστε να ικανοποιηθούν οι δανειστές από αυτές.

Απεριόριστη ευθύνη σημαίνει ότι ο συνεταίρος ευθύνεται χωρίς περιορισμό ποσού με ολόκληρη την ατομική του περιουσία απέναντι στους δανειστές της εταιρείας.

Εις ολόκληρον ευθύνη σημαίνει ότι κάθε ένας από τους συνεταίρους υποχρεούται να ικανοποιήσει ολόκληρη την απαίτηση του κάθε δανειστή της εταιρείας.

5) Ποια είναι η διαδικασία σύστασης της Ο.Ε.;

1. Συμμετοχή δύο τουλάχιστον φυσικών ή νομικών προσώπων.
2. Σύνταξη έγγραφης εταιρικής σύμβασης (καταστατικό).
3. Χορήγηση προέγκρισης χρήσης επωνυμίας και διακριτικού τίτλου από το επιμελητήριο.
4. Πληρωμή φόρου επιχειρηματικής δραστηριότητας στη ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης.
5. Εγγραφή στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.) οπότε και η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

6) Τι σημαίνει ότι αυτοί που συμμετέχουν σε μία Ο.Ε. είναι έμποροι κατά το ουσιαστικό σύστημα;

Σημαίνει ότι όποιοι συμμετέχουν σε ομόρρυθμη εταιρεία ως ομόρρυθμοι εταίροι γίνονται έμποροι από την απλή συμμετοχή τους σε αυτήν χωρίς να απαιτείται τέλεση συγκεκριμένων εμπορικών πράξεων όπως για τους υπόλοιπους εμπόρους.

7) Ποιες είναι οι συνέπειες του χαρακτηρισμού ενός ομορρύθμου εταίρου ως εμπόρου;

1. Μόνο ο έμπορος μπορεί αν παύσει τις πληρωμές του να κηρυχθεί σε πτώχευση.
2. Είναι υποχρεωμένος να τηρεί εμπορικά βιβλία (Β ή Γ κατηγορίας).
3. Οι αξιώσεις του υπόκεινται σε 5ετή και όχι σε 20ετή παραγραφή.
4. Θεωρείται ότι έχει ειδική κατοικία τον τόπο άσκησης του εμπορίου του.
5. Δικαιούται να εκλέγει και να εκλέγεται στα εμπορικά επιμελητήρια.

8) Ποιο είναι το υποχρεωτικό και ποιο το προαιρετικό περιεχόμενο του καταστατικού μίας Ο.Ε.;

Υποχρεωτικό

1. Τα ονόματα των συνεταίρων.
2. Ο εταιρικός σκοπός.
3. Η έδρα της εταιρείας.

Προαιρετικό

1. Η ιδιότητα και η κατοικία των συνεταίρων.
2. Η εταιρική επωνυμία.
3. Ο χαρακτηρισμός της εταιρείας ως ομόρρυθμης.
4. Οι διαχειριστές της εταιρείας.
5. Η διάρκεια της εταιρείας.
6. Το είδος και η αξία των εισφορών των συνεταίρων.

9) Ποια είναι η έννοια των εισφορών των συνεταίρων σε μία ομόρρυθμη εταιρεία και ποιες οι βασικές διακρίσεις τους;

Εισφορά είναι η συμβολή του εταίρου στην υλοποίηση του εταιρικού σκοπού που περιλαμβάνει κάθε είδους παροχή.

- Οι βασικές διακρίσεις των εισφορών είναι:
1. Οι αρχικές εισφορές και
 2. Οι πρόσθετες ή συμπληρωματικές εισφορές.

10) Ποια είναι η έννοια των αρχικών εισφορών των συνεταίρων σε μία Ο.Ε. και σε τι μπορούν να συνίστανται;

Αρχικές εισφορές είναι οι εισφορές που καταβάλλονται κατά την ίδρυση της εταιρείας. Μπορούν να συνίστανται: 1. Σε χρήμα.

2. Σε πράγματα που εισφέρονται κατά κυριότητα ή κατά χρήση (π.χ. ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα κτλ.).

3. Σε προσωπική εργασία εταίρου για την οποία δεν συμφωνείται μισθός.

4. Σε άυλα αγαθά ή δικαιώματα (π.χ. πελατεία, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας).

11) Πώς γίνεται η αποτίμηση των εισφορών σε είδος;

1. Με την ενσωμάτωση στο καταστατικό των εκθέσεων ορκωτών εκτιμητών που αποτιμούν τις εισφορές σε είδος οι οποίοι εκτιμητές έχουν οριστεί με συμφωνία των εταίρων.

2. Με την αποτίμηση των εισφορών από την εφορία για να πληρωθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου.

12) Τι είναι οι πρόσθετες εισφορές και τι οι συμπληρωματικές;

Πρόσθετες εισφορές είναι οι εισφορές που επιβάλλονται κατά τη διάρκεια της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης αν λόγω κακού αρχικού υπολογισμού ή περιουσία κριθεί ανεπαρκής ή αν υπάρχει πρόθεση επέκτασης (των δραστηριοτήτων της επιχείρησης). Συμπληρωματικές είναι οι εισφορές που αναφέρονται σε περίπτωση μείωσης της εταιρικής περιουσίας λόγω ζημιών.

13) Ποια είναι η έννοια της διαχείρισης της Ο.Ε. και ποιες είναι οι βασικές διακρίσεις της;

Είναι το σύνολο των ενεργειών που στοχεύουν στην υλοποίηση του εταιρικού σκοπού όπως ενδεικτικά η εκπροσώπηση της εταιρείας σε δικαστικές και δημόσιες αρχές, η

σύναψη δανειακών συμβάσεων, η διενέργεια αγοραπωλησιών κτλ. Βασικές διακρίσεις της διαχείρισης είναι:

1. Σε εσωτερική και

2. Σε εξωτερική.

Εσωτερική είναι η εξουσία του διαχειριστή έναντι των υπολοίπων εταίρων ενώ εξωτερική είναι η εξουσία του διαχειριστή να δεσμεύει την εταιρεία απέναντι σε τρίτους.

14) Ποιοι καλούνται διαχειριστές της Ο.Ε. και πώς καθορίζεται η έκταση των εξουσιών τους;

Διαχειριστές είναι τα πρόσωπα που διαχειρίζονται τις εταιρικές υποθέσεις και εκπροσωπούν την εταιρεία απέναντι σε τρίτους. Η έκταση των εξουσιών τους ορίζεται συνήθως στο καταστατικό οπότε μιλάμε για καταστατική διαχείριση διαφορετικά αν το καταστατικό δεν ρυθμίζει τη διαχείριση τότε ισχύει διαχείριση εκ του νόμου οπότε μιλάμε για νόμιμη διαχείριση.

15) Ποιο είναι το περιεχόμενο της νόμιμης διαχείρισης και ποιο της καταστατικής διαχείρισης μίας Ο.Ε.;

Κατά τη νόμιμη διαχείριση διαχειριστές της Ο.Ε. είναι όλοι οι συνεταίροι δηλαδή ο κάθε συνεταίρος-διαχειριστής μπορεί να ενεργεί διαχειριστικές πράξεις από μόνος τους και να δεσμεύει την εταιρεία σε συναλλαγές χωρίς τη συνεργασία με τους υπόλοιπους. Κατά την καταστατική διαχείριση διαχειριστής μπορεί να ορίζεται ένας συνεταίρος ή οι μισοί συνέταιροι ή όλοι οι συνέταιροι ή ακόμη και τρίτα πρόσωπα που δεν είναι συνέταιροι. Επιπλέον με το καταστατικό μπορεί να ανατεθεί σε άλλο συνέταιρο η εσωτερική διαχείριση και σε άλλο συνέταιρο η εξωτερική διαχείριση.

16) Τι σημαίνει απαγόρευση υποκατάστασης του διαχειριστή μίας Ο.Ε.;

Σημαίνει ότι ο διαχειριστής δεν δικαιούνται να τοποθετήσει άλλο πρόσωπο στη θέση του για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του εκτός αν: 1. Προβλέπεται στο καταστατικό.

2. Υπάρχει σχετική επιχειρησιακή συνήθεια για μακρό χρονικό διάστημα.

3. Ο διαχειριστής εξαναγκάστηκε σε υποκατάσταση από τις περιστάσεις (π.χ. έλειπε σε ταξίδι στο εξωτερικό).

4. Πρόκειται για ορισμό πληρεξουσίων δικηγόρων ή λογιστών ή λοιπών υπαλλήλων της εταιρείας.

17) Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του διαχειριστή μίας Ο.Ε.;

1. Υποχρέωση επιχείρησης πράξεων προς το συμφέρον της εταιρείας, όχι ανταγωνιστικών και όχι αντίθετων προς το σκοπό της εταιρείας.

2. Υποχρέωση λογοδοσίας του διαχειριστή εταίρου στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης καθώς και μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που του ανατέθηκε η διαχείριση. Αντίστοιχο δικαίωμα να ζητούν λογοδοσία από το διαχειριστή έχουν οι υπόλοιποι μη διαχειριστές συνεταίροι.

19) Δικαιούνται αμοιβής ο διαχειριστής;

Βάσει του καταστατικού μπορεί να επιτρέπεται αμοιβή στο διαχειριστή που συνήθως καθορίζεται σε ένα πάγιο μισθό ή σε ποσοστό επί των κερδών ή συμφωνείται μικτό σύστημα. Αν δεν υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό βάσει του νόμου ο διαχειριστής δεν δικαιούται ιδιαίτερης αμοιβής.

20) Πότε παύει το λειτούργημα του διαχειριστή;

1. Με τη λύση της εταιρείας.

2. Με την ανάκληση του διαχειριστή κατόπιν απόφασης των υπολοίπων συνεταίρων.

3. Με το θάνατο του διαχειριστή.

4. Με την παραίτησή του, οικειοθελώς.

5. Με την πτώχευσή του.

6. Με την κήρυξή του σε δικαστική συμπαράσταση.

21) Επιτρέπεται ανάκληση του διαχειριστή και με ποιες προϋποθέσεις;

Επιτρέπεται βάσει του καταστατικού για σπουδαίο λόγο π.χ. παράβαση των καθηκόντων του και μετά από ομόφωνη απόφαση των λοιπών συνεταίρων. Δεν επιτρέπεται να ανακληθεί βάσει του νόμου.

22) Ποια είναι η έννοια των αποτελεσμάτων της Ο.Ε. και πώς διανέμονται;

Αποτελέσματα είναι τα κέρδη και οι ζημιές της εταιρείας. Με βάση το καταστατικό μπορεί να ορίζεται διαφορετική αναλογία συμμετοχής των εταίρων στα κέρδη και τις ζημιές της εταιρείας αναλόγως του μεγέθους της εισφοράς τους. Βάσει του νόμου οι εταίροι συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημιές της εταιρείας κατά ίσα μέρη. Είναι άκυρη η συμφωνία με την οποία συνέταιρος αποκλείεται από τα κέρδη ή από τις ζημιές της εταιρείας. Τα κέρδη της εταιρείας διανέμονται βάσει του νόμου στο τέλος κάθε έτους εκτός εάν το καταστατικό περιέχει άλλη ρύθμιση.

23) Ποια είναι η έννοια της λύσης μίας Ο.Ε. και για ποιους λόγους επέρχεται;

Λύση της εταιρείας είναι η διακοπή της παραγωγικής της λειτουργίας ή η παύση της επιδίωξης του εταιρικού σκοπού.

Λόγοι λύσης:

1. Η συμφωνία όλων των συνεταίρων η οποία πρέπει να είναι ομόφωνη εκτός αν το καταστατικό προβλέπει πλειοψηφία.
2. Η αδυναμία πραγματοποίησης του εταιρικού σκοπού.
3. Η πτώχευση έστω και ενός συνεταίρου εκτός αν υπάρχει πρόβλεψη του καταστατικού ότι η εταιρεία συνεχίζεται με τους υπόλοιπους.
4. Η πάροδος του χρόνου για τον οποίο συστήθηκε η εταιρεία με βάση το καταστατικό εκτός αν οι συνεταίροι αποφασίσουν να την παρατείνουν για ορισμένο χρόνο. Η απόφαση της παράτασης θα πρέπει να δημοσιευθεί στο Γ.Ε.Μ.Η.

5. Ο θάνατος συνεταίρου εκτός αν στο καταστατικό προβλέπεται η συνέχιση με τους κληρονόμους ή η κήρυξη συνεταίρου σε δικαστική συμπάρσταση εκτός αν προβλέπεται η συνέχιση με τους νόμιμους εκπροσώπους.
6. Με καταγγελία ενός συνεταίρου στον άλλο.
7. Συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων σε ένα πρόσωπο.

24) Ποια είναι η διαφορά στην καταγγελία Ο.Ε. που έχει αόριστη διάρκεια από την καταγγελία Ο.Ε. που έχει ορισμένη διάρκεια;

Όταν η εταιρεία έχει αόριστη διάρκεια καταγγελία μπορεί να γίνει χωρίς να υπάρχει σπουδαίος λόγος αρκεί να μην έγινε σε χρονικό σημείο που ήταν ιδιαίτερα επιζήμια για την εταιρεία (άκαιρα). Όταν η εταιρεία είναι ορισμένης διάρκειας καταγγελία μπορεί να γίνει μόνο για σπουδαίο λόγο (π.χ. παρατεταμένη κοινή πορεία της εταιρείας, μανία χαρτοπαιξίας συνεταίρου, σοβαρή ασθένεια συνεταίρου).

25) Πότε αρχίζει και ποιος είναι ο σκοπός εκκαθάρισης της Ο.Ε.;

Με τη λύση της εταιρείας αρχίζει το στάδιο της εκκαθάρισης. Σκοπός της εκκαθάρισης είναι η ρευστοποίηση της εταιρικής περιουσίας, η εξόφληση πρώτα των εταιρικών χρεών και έπειτα η απόδοση των εισφορών και η διανομή του ενεργητικού που απομένει στους συνεταίρους. Όσο διαρκεί η εκκαθάριση δεν επιδιώκει πλέον τον εταιρικό σκοπό παρά μόνο ενεργεί πράξεις διακανονισμού των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της.

26) Ποιοι διενεργούν την εκκαθάριση και ποιες οι διακρίσεις τους;

Την εκκαθάριση της εταιρείας τη διενεργούν οι εκκαθαριστές. Μπορεί να έχουμε είτε νόμιμους εκκαθαριστές είτε καταστατικούς εκκαθαριστές είτε ακόμη δικαστικούς εκκαθαριστές.

27) Ποιο είναι το αντικείμενο και τα καθήκοντα των εκκαθαριστών;

Αντικείμενο των εκκαθαριστών είναι να εκπροσωπούν δικαστικά και εξώδικα την εταιρεία, να ολοκληρώνουν εκκρεμείς συμβάσεις και δίκες της εταιρείας και να ασχολούνται με πάσης φύσεως εργασίες της εκκαθάρισης.

Καθήκοντα:

1. Να πάρουν στην κατοχή τους όλα τα έγγραφα και εμπορικά ή φορολογικά βιβλία της εταιρείας προκειμένου να προβούν σε απογραφή της περιουσίας και να συντάξουν αρχικό ισολογισμό εκκαθάρισης.
2. Να εξοφλήσουν τα χρέη της εταιρείας σε τρίτους.
3. Να εισπράξουν κάθε είδους απαιτήσεις της εταιρείας και να μετατρέψουν σε χρήμα τα περιουσιακά της στοιχεία.
4. Να αποδώσουν στους εταίρους την περιουσία που απέμεινε.
5. Να συντάξουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισης και να λογοδοτήσουν στους συνεταίρους για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους.

28) Ποιος μπορεί να ιδρύσει μία οποιαδήποτε εταιρεία;

Μπορεί οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο σε συνεργασία με άλλα και επιπλέον οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο σε συνεργασία με άλλα νομικά πρόσωπα. Δεν αποκλείεται και φυσικό νομικό πρόσωπο σε συνεργασία με νομικά.

29) Πάντα για τη δημιουργία μίας εταιρείας απαιτούνται δύο πρόσωπα;

Ο κανόνας είναι ότι για τη δημιουργία μίας εταιρείας απαιτείται να συνεργαστούν τουλάχιστον δύο πρόσωπα. Εξαιρέση αποτελούν η ατομική επιχείρηση, η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., η μονοπρόσωπη Α.Ε. και η μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.

Β) Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)

1) Ποια είναι η έννοια και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ετερόρρυθμης εταιρείας (Ε.Ε.);

Είναι μία προσωπική εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα στην οποία ένας ή περισσότεροι συνεταίροι ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρον για τις εταιρικές υποχρεώσεις και ονομάζονται ομόρρυθμοι εταίροι και παράλληλα ένας ή περισσότεροι συνεταίροι ευθύνονται περιορισμένα και ονομάζονται ετερόρρυθμοι εταίροι.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

1. Πρέπει να έχει ένα τουλάχιστον ετερόρρυθμο εταίρο.
2. Το όνομα του ετερόρρυθμου εταίρου δεν πρέπει να περιλαμβάνεται στην εταιρική επωνυμία.
3. Απαγορεύεται η ανάμιξη του ετερόρρυθμου εταίρου στη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας.
4. Η ύπαρξη συνεταίρων με περιορισμένη ευθύνη δηλαδή ετερόρρυθμων προσεγγίζει την εταιρεία στις κεφαλαιουχικές χωρίς να χαρακτηρίζεται ως τέτοια.

2) Πώς συστήνεται η Ε.Ε.;

Με τον ίδιο τρόπο και στάδια όπως η Ο.Ε. (Στο καταστατικό πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφεται ποιοι είναι οι ετερόρρυθμοι εταίροι και ότι απαγορεύεται να είναι διαχειριστές).

Κατά τα λοιπά όμοιες ρυθμίσεις με ΟΕ, αναλογικά εφαρμοζόμενες.

Γ) Ετερόρρυθμη Εταιρεία με Μετοχές

1) Δώστε τον ορισμό της ετερόρρυθμης εταιρείας με μετοχές.

Η ετερόρρυθμη εταιρεία με μετοχές είναι και αυτή μία ετερόρρυθμη εταιρεία στην οποία όμως το τμήμα του κεφαλαίου που σχηματίζεται από τις εισφορές των ετερόρρυθμων εταίρων διαιρείται σε μερίδια που παριστάνονται με μετοχές όπως στην ανώνυμη εταιρεία οι οποίες μετοχές μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα. Επίσης οι μεταβολές στα πρόσωπα των ετερόρρυθμων εταίρων π.χ. θάνατος, πτώχευση δεν επιφέρουν τη λύση της εταιρείας.

Δ) Αφανής Εταιρεία

1) Να αναφέρετε την έννοια και τα χαρακτηριστικά της αφανούς εταιρείας.

Είναι η προσωπική εμπορική εταιρεία που δεν έχει νομική προσωπικότητα στην οποία ο εταιρικός σκοπός αναπτύσσεται στο όνομα ενός εταίρου που λέγεται εμφανής χωρίς να φαίνονται οι υπόλοιποι εταίροι που λέγονται αφανείς. Συνίσταται με σκοπό τη διενέργεια ορισμένων ή και μίας εμπορικής πράξης, συνήθως έχει μικρή διάρκεια και χρησιμεύει για ευκαιριακή συνεργασία μεταξύ εμπόρων. Μετά τη λύση της αφανούς εταιρείας δεν ακολουθεί εκκαθάριση αλλά απλός διακανονισμός των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων μεταξύ των εταίρων.

Χαρακτηριστικά:

1. Είναι προσωπική εταιρεία.
2. Είναι εσωτερική εταιρεία διότι υπάρχει ως εταιρεία μόνο ως προς τις σχέσεις των εταίρων και όχι ως προς τους τρίτους.
3. Δεν έχει νομική προσωπικότητα συνεπώς ούτε επωνυμία κτλ.

2) Πώς συστήνεται μία αφανής εταιρεία;

Αρκεί και απλή προφορική συμφωνία μεταξύ των εταίρων που πρέπει όμως να αποδεικνύεται από τα εμπορικά βιβλία του εμφανούς εταίρου, την αλληλογραφία των εταίρων ή με μάρτυρες.

Ε) Συνεταιρισμός

1) Ποια είναι η έννοια και τα χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού;

Ο συνεταιρισμός είναι ένωση προσώπων που έχει νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα με σκοπό όχι την πραγματοποίηση κερδών αλλά την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών του μέσω του αποκλεισμού ή του περιορισμού του κέρδους των εμπόρων που μεσολαβούν στην διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών. Επιτυγχάνεται έτσι για τα μέλη η εξασφάλιση προσιτών τιμών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι απαραίτητα για καταναλωτικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς. Βασική

διάκριση των συνεταιρισμών είναι σε αστικούς και αγροτικούς χωρίς να αποκλείονται και άλλες διακρίσεις.

Χαρακτηριστικά:

1. Ανεξάρτητα από το μέγεθος της εισφοράς των μελών του συνεταιρισμού αυτά έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
2. Δεν έχει σκοπό το κέρδος αλλά την αλληλοβοήθεια και συνεργασία των μελών.
3. Το κεφάλαιο και ο αριθμός των μελών είναι μεταβλητά.

2) Πώς διακρίνονται οι συνεταιρισμοί αναλόγως της ευθύνης των μελών τους και αναλόγως του σκοπού τους;

Αναλόγως της ευθύνης των μελών διακρίνονται:

1. Σε συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης όταν οι συνεταίροι ευθύνονται μέχρι ένα ορισμένο ποσό με τα χρέη του συνεταιρισμού.
2. Σε συνεταιρισμούς απεριόριστης ευθύνης όταν οι συνεταίροι ευθύνονται με όλη τους την περιουσία για τα χρέη του συνεταιρισμού.

Αναλόγως του σκοπού διακρίνονται:

1. Σε καταναλωτικούς που προμηθεύουν τα μέλη τους με καταναλωτικά αγαθά π.χ. τρόφιμα.
2. Σε προμηθευτικούς που προμηθεύουν τα μέλη τους με πρώτες ύλες ή μηχανήματα.
3. Σε παραγωγικούς που αποτελούνται από πρόσωπα του ίδιου επαγγέλματος προς παραγωγή και πώληση από κοινού των παραγόμενων προϊόντων τους.

E1) Αστικός Συνεταιρισμός

Ο αστικός συνεταιρισμός αποβλέπει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Οι συνεταίροι ευθύνονται εις ολόκληρον και όχι σύμμετρα για τα χρέη του συνεταιρισμού έναντι τρίτων. Χαρακτηριστικοί είναι οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί,

μεταφορικοί και τουριστικοί συνεταιρισμοί. Στις δραστηριότητές τους μπορεί να περιλαμβάνουν και την επαγγελματική ή πολιτιστική εκπαίδευση των μελών τους.

1) Πώς ιδρύεται ένας αστικός συνεταιρισμός;

1. Τα ιδρυτικά μέλη πρέπει να είναι τουλάχιστον 15 και αν ο συνεταιρισμός είναι καταναλωτικός τουλάχιστον 100.

2. Πρέπει να συνταχθεί και να υπογραφεί από τα ιδρυτικά μέλη το καταστατικό.

3. Πρέπει να καταχωρηθεί το καταστατικό στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου.

2) Ποιοι μπορούν να είναι μέλη του αστικού συνεταιρισμού;

1. Ενήλικα φυσικά πρόσωπα που δεν βρίσκονται υπό δικαστική συμπαράσταση και συγκεντρώνουν τα προσόντα του καταστατικού.

2. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ.

3. Απαγορεύεται να γίνει μέλος όποιος μετέχει σε άλλο συνεταιρισμό με ίδια έδρα και ίδιο σκοπό.

3) Ποια είναι τα όργανα διοίκησης του αστικού συνεταιρισμού;

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τουλάχιστον 5 μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

2. Η Γενική Συνέλευση στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη του συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου.

3. Το Εποπτικό Συμβούλιο που αποτελείται από 3 τουλάχιστον μέλη και ελέγχει τις πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) βάσει του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

4) Πώς διανέμονται τα κέρδη του αστικού συνεταιρισμού;

1. Για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού κατά προτεραιότητα.
2. Στη συνέχεια για σχηματισμό έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών.
3. Για διανομή στους εταίρους.

5) Ποια είναι τα βιβλία που τηρούνται σε ένα αστικό συνεταιρισμό;

1. Το βιβλίο μητρώου των μελών.
2. Το βιβλίο πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης.
3. Το βιβλίο πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Το βιβλίο πρακτικών των συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου.
5. Τα φορολογικά βιβλία.

Τα 4 πρώτα βιβλία θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από τον ειρηνοδίκη της περιφέρειας που εδρεύει ο συνεταιρισμός.

6) Ποια είναι η έννοια και τα χαρακτηριστικά της συνεταιριστικής μερίδας αστικού συνεταιρισμού;

Μόλις κάποιος γίνει μέλος του συνεταιρισμού πρέπει να καταβάλλει χρηματική εισφορά. Το ποσό της εισφοράς καθορίζεται ελεύθερα στο καταστατικό και ονομάζεται συνεταιριστική μερίδα. Το σύνολο των μερίδων είναι το κεφάλαιο το συνεταιρισμού.

Χαρακτηριστικά:

1. Η μερίδα μεταβιβάζεται μόνο σε συνέταιρο ενώ μπορεί και σε τρίτο μόνο αν συμφωνήσει το Δ.Σ.
2. Η μερίδα δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται αν δεν το προβλέπει το καταστατικό.
3. Η μερίδα είναι ίση και αδιαίρετη για όλους τους συνεταίρους.

E2) Αγροτικός Συνεταιρισμός

1) Ποιοι μπορεί να είναι μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού (Α.Σ.);

Μπορεί να είναι κάτοχοι αγροτικών εκτάσεων ή μισθωτές αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε οποιοδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας. Επίσης εκκλησιαστικά ή κοινωφελή ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η ευθύνη των μελών προσδιορίζεται στο καταστατικό και αν δεν υπάρχει πρόβλεψη ή νόμιμη ευθύνη προσδιορίζεται στο εξαπλάσιο της συνεταιριστικής μερίδας.

2) Ποιες οι διαβαθμίσεις των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων;

1. Πρωτοβάθμιες (π.χ. Αγροτικός Συνεταιρισμός Κριτσάς).

2. Δευτεροβάθμιες (π.χ. ΕΑΣ {Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λασιθίου}).

3. Τριτοβάθμιες (π.χ. ΠΑΣΕΓΕΣ {Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών}).

3) Αναφέρετε ενδεικτικούς σκοπούς των Αγροτικών Συνεταιρισμών.

1. Παραγωγή και προμήθεια γεωργικών εφοδίων ή μηχανημάτων και εργαλείων.

2. Διακίνηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων των μελών.

3. Συσκευασία, επεξεργασία, μεταποίηση.

4. Άσκηση αγροτικής πίστης.

Για την ίδρυση του Αγροτικού Συνεταιρισμού ισχύει ότι ισχύει για τον Αστικό Συνεταιρισμό μόνο που χρειάζονται τουλάχιστον 20 μέλη (όχι 15).

4) Τι περιλαμβάνει η επωνυμία του Α.Σ.;

1. Την ιδιότητά του ως αγροτικού.

2. Το σκοπό ή το αντικείμενο δραστηριότητας.

3. Το δήμο ή το δημοτικό διαμέρισμα της έδρας του.

5) Τι δικαιώματα μπορεί να έχει ένα μέλος Α.Σ.;

1. Να εκλέγει και να εκλέγεται στα όργανα του συνεταιρισμού και ως αντιπρόσωπος σε ανώτερες οργανώσεις.

2. Να συμμετέχει στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης.

3. Να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση, να παίρνει αντίγραφο των πρακτικών της αλλά και αντίγραφο του Ισολογισμού.

Τα βασικά όργανα διοίκησης του Αγροτικού Συνεταιρισμού είναι ίδια με του Αστικού Συνεταιρισμού. Βιβλίο περιουσιακών στοιχείων του συνεταιρισμού τηρείται πλέον αυτών που τηρούνται στον Αστικό Συνεταιρισμό.

ΣΤ) Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

1) Ποια είναι η έννοια και τα χαρακτηριστικά της Α.Ε.;

Είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρεία της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα τμήματα δηλαδή σε μετοχές και οι συνεταίροι ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Χαρακτηριστικά:

1. Οι μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων δεν επιφέρουν λύση της εταιρείας ενώ δεν υπάρχει ούτε δικαίωμα καταγγελίας των εταίρων για λύση της Α.Ε.
2. Η διάρκειά της είναι συνήθως μεγάλη π.χ. 40-50 χρόνια.
3. Ο μέτοχος μπορεί να αποχωρήσει οποτεδήποτε μεταβιβάζοντας τη μετοχή του σε άλλον.
4. Οι μέτοχοι δεν συμμετέχουν υποχρεωτικά στη διοίκηση της Α.Ε. ενώ οι αποφάσεις για τα σπουδαιότερα θέματα λαμβάνονται στη Γενική Συνέλευση.

2) Πώς ιδρύεται μία Α.Ε.

1. Σύσταση καταστατικού με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

2. Θεώρηση του καταστατικού από το επιμελητήριο.
3. Πληρωμή φόρου συγκέντρωσης στη Δ.Ο.Υ.
4. Έγκριση καταστατικού από την αντιπεριφέρεια.
5. Καταχώρηση Α.Ε. στο Μ.Α.Ε. (Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών).
6. Δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ.

3) Να δώσετε τον ορισμό της ανώνυμης εταιρείας.

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A):

Η Ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.) είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Κάθε Α.Ε. είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης. Τα βασικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. είναι τα ακόλουθα:

- Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της.
- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε τίτλους, τις μετοχές.
- Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Η μακρά διάρκειά της.
- Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων.
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία.
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, δηλαδή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A):

Κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Ανώνυμης Εταιρείας:

- Είναι η εταιρεία του μεγάλου κεφαλαίου, είναι εμπορική εταιρεία τυπικά και είναι από τη σύστασή της νομικό πρόσωπο.
- Το κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, που μπορεί να είναι ανώνυμες ή και ονομαστικές όταν το επιβάλλει ο νόμος και κατά κανόνα μεταβιβάζονται ελεύθερα όπως κάθε κινητό πράγμα.
- Για την σύσταση της Α.Ε. απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο, άδεια από τη διοίκηση της Νομαρχίας ή το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) και έγκριση του καταστατικού της από αυτήν. Σε όλη τη διάρκεια της ζωής της υπόκειται σε συνεχή κρατικό έλεγχο, εποπτεύεται, γιατί η Α.Ε. λόγω του οικονομικού μεγέθους της επηρεάζει την εθνική οικονομία και εγκυμονεί κινδύνους καταχρήσεων.
- Οι εταίροι της Α.Ε., οι μέτοχοι, ευθύνονται περιορισμένα, μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Μετά την καταβολή της εισφοράς από τους μετόχους, οι συναλλασσόμενοι με την εταιρεία μπορούν να ικανοποιηθούν μόνο από την εταιρική περιουσία.

- Ο θάνατος, η απαγόρευση ή η πτώχευση ενός από τους μετόχους δεν επιφέρει την λύση της εταιρείας.
- Η διάρκεια της Α.Ε. ορίζεται στο καταστατικό και είναι μακρά, συνήθως έχει διάρκεια 40 με 50 χρόνια. Καταγγελία της Α.Ε. πριν από τη λήξη της δεν επιτρέπεται. Ο μέτοχος, όμως μπορεί να αποχωρήσει από αυτήν οποτεδήποτε, μεταβιβάζοντας τις μετοχές του σε άλλον.
- Οι μέτοχοι δεν συμμετέχουν υποχρεωτικά στη διοίκηση της εταιρείας η οποία ασκείται από υποχρεωτικά όργανα.
- Όργανα της Α.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων, τα Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.
- Οι αποφάσεις για τα σπουδαιότερα θέματα λαμβάνονται από τη Συνέλευση των μετόχων.

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σ. 71)

Γενικά χαρακτηριστικά των Ανωνύμων Εταιρειών:

Διεθνώς η νομοθεσία σχετικά με τις Ανώνυμες Εταιρείες έχει υποστεί πολλές τροποποιήσεις. Ορισμένα όμως από τα χαρακτηριστικά τους παραμένουν σταθερά και είναι αυτά που τους προσδίδουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους. Σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά αυτά:

- Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται παρά μόνο για την καταβολή του αντιτίμου των μετοχών τους.
- Το πρόσωπο των μετόχων δεν λαμβάνεται υπ' όψη. Κατά συνέπεια ο θάνατος, η δικαστική απαγόρευση, η πτώχευση του μετόχου δεν ασκεί επιρροή στη διατήρηση της εταιρείας.
- Η Ανώνυμη Εταιρεία δεν έχει εταιρική επωνυμία, αποτελούμενη υποχρεωτικός από το επώνυμο ενός ή περισσοτέρων μετόχων, εφόσον τα πρόσωπα των μετόχων δεν έχουν σημασία και λαμβάνει την επωνυμία της από το είδος της επιχείρησης την οποία ασκεί.
- Το κεφάλαιο της εταιρείας διαιρείται σε μετοχές.

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σσ. 71-72) Έννοια:

Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) συστήνεται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδρυτές), μπορεί δε, και μετά τη σύστασή της από περισσότερα του ενός πρόσωπα, να καταστεί μονοπρόσωπη, εάν συγκεντρωθούν όλες οι μετοχές σε ένα μόνο πρόσωπο. Για τα χρέη της Α.Ε. ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Οι μέτοχοι ουδεμία ευθύνη φέρουν με την προσωπική τους περιουσία για τις υποχρεώσεις της εταιρείας σε τρίτους, εφόσον έχουν καταβάλλει ολόκληρη την αξία της συμμετοχής τους, όταν δηλαδή δεν πρόκειται περί μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

4) Τι γνωρίζετε για το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας;

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A):

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι το συλλογικό όργανο που διαχειρίζεται και εκπροσωπεί την Ανώνυμη Εταιρεία. Το Δ.Σ. εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Τα μέλη του δεν είναι υποχρεωτικό να είναι μέτοχοι. Το ότι το Δ.Σ. έχει όλη την διαχείριση της εταιρείας σημαίνει ότι του έχει ανατεθεί η εκπλήρωση του εταιρικού σκοπού. Το κατά πόσο οι σκοποί

της εταιρείας θα ευοδωθούν ή όχι, εξαρτάται κατά κύριο λόγο, από την ικανότητα των μελών του Δ.Σ.

Οι ιδιαιτερότητες του Δ.Σ. συνοπτικά είναι:

- Ο κατώτερος αριθμός των μελών του Δ.Σ. ορίζεται στα τρία. Συνήθως είναι επταμελής.
- Διαχειρίζεται εξωτερικές και εσωτερικές σχέσεις της Α.Ε.
- Διευθύνει την παραγωγή.
- Εποπτεύει ή τηρεί τα λογιστικά βιβλία.
- Συνάπτει συμβάσεις με προμηθευτές.
- Εκπροσωπεί την Α.Ε. στο Δικαστήριο και σε εξωδικαστικές υποθέσεις.
- Τα μέλη του Δ.Σ. διακατέχονται από το καθήκον εχεμύθειας.

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σσ. 109-116):

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εκπροσωπεί την Ανώνυμη Εταιρεία και διαχειρίζεται τις υποθέσεις της, ενεργώντας συλλογικά. Το Δ.Σ. είναι συλλογικό όργανο, με την έννοια ότιαποτελείται από περισσότερα του ενός φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. ορίζεται από το καταστατικό ή από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.,) εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό, δεν μπορεί όμως, να είναι μικρότερος του τρία.

Το Δ.Σ. εκλέγεται και ανακαλείται, εν όλω ή εν μέρει, από τη Γ.Σ των μετόχων οποτεδήποτε κατά απόλυτη επιλογή της. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. ορίζεται από το καταστατικό της εταιρείας, έχει διάρκεια το πολύ έξι έτη και μπορεί να παραταθεί μόνο μέχρι την τακτική Γ.Σ. των μετόχων.

Το Δ.Σ. οφείλει να συνεδριάζει στην έδρα της εταιρείας. Μπορεί να συνεδριάζει και με τηλεδιάσκεψη, εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό ή συμφωνούν όλα τα μέλη του. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται οι μισοί συν ένας των συμβούλων. Η συνεδρίαση του Δ.Σ. είναι ανυπόστατη, εάν δεν παρίστανται αυτοπροσώπως τρεις τουλάχιστον σύμβουλοι. Οιασδήποτε νομίμως, ως προς την επίτευξη απαρτίας, συνεδριάζοντος Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων συμβούλων. Η ψήφος του Προέδρου του Δ.Σ. είναι ισότιμη με αυτές των υπολοίπων.

Κάθε μέλος του Δ.Σ. ευθύνεται απέναντι στην εταιρεία για κάθε πταίσμα του στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Σε περίπτωση υπάρξεως ευθύνης μέλους του Δ.Σ. και ενδεχομένως υποχρεώσεώς του να αποζημιώσει την εταιρεία για τη ζημιά που η τελευταία υπέστη από πράξη ή παραλείψεις του συγκεκριμένου συμβούλου, η εταιρεία δύναται, με απόφαση του Δ.Σ., να παραιτηθεί των προς αποζημίωση αξιώσεών της ή να συμβιβαστεί μετά πάροδο διετίας από της γενέσεως της αξιώσεως, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι συγκατατίθεται η Γ.Σ. των μετόχων και δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται στη συγκεκριμένη Γ.Σ.

Εφόσον υπάρχει ευθύνη συμβούλου και αντίστοιχη αξίωση της εταιρείας εναντίον του για αποζημίωση, η σχετική αξίωση ασκείται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. της εταιρείας: εάν αποφασίσει η Γ.Σ. των μετόχων με την απλή απαρτία και πλειοψηφία ή εάν το ζητήσουν από το Δ.Σ. μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου

5) Να δώσετε την έννοια της μετοχής και τα είδη αυτής (απλή αναφορά).

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A) Η μετοχή:

Η μετοχή έχει τρεις έννοιες και σημαίνει:

- Ένα από τα ίσα τμήματα στα οποία διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο.
- Τη μετοχική σχέση, από την οποία πηγάζουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μετόχων.
- Τον τίτλο της μετοχής, δηλαδή το αξιόγραφο, που ενσωματώνει τη μετοχική σχέση και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετόχων.

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A) Τα είδη των μετοχών:

Τα σπουδαιότερα είδη των μετοχών είναι οι ονομαστικές και οι ανώνυμες, οι κοινές και οι προνομιούχες.

- Ονομαστικές είναι οι μετοχές που εκδίδονται υπέρ ορισμένου προσώπου που κατονομάζεται στον τίτλο της μετοχής και σημειώνεται στο βιβλίο μετόχων της Α.Ε.
- Ανώνυμες είναι οι μετοχές που δεν αναγράφεται σε αυτές το όνομα ορισμένου προσώπου και μεταβιβάζονται με συμφωνία και παράδοση.
- Κοινές είναι οι μετοχές που παρέχουν στους κατόχους τους ίσα δικαιώματα, χωρίς κανένα προνόμιο, δηλαδή παρέχουν δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα στα κέρδη και στο προϊόν της εκκαθάρισης.
- Προνομιούχες είναι οι μετοχές που παρέχουν στους κατόχους τους περισσότερα δικαιώματα, προνόμια, από τις κοινές μετοχές όπως λήψη πρώτου μερίσματος πριν από τις κοινές, λήψη σταθερού μερίσματος, καθώς και δικαίωμα ψήφου.

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σσ. 84-87):

Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τα οποία ονομάζονται μετοχές και τα οποία ενσωματώνουν την αξία της συμμετοχής του μετόχου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.

Η μετοχή είναι αξιόγραφο, δηλαδή έγγραφο που ενσωματώνει συγκεκριμένη αξία. Για συστηματικούς και εμπορικούς λόγους, αφού η μετοχή αποτελεί περιουσιακό στοιχείο μεταβιβάσιμο και ρευστοποιήσιμο, η αξία της διακρίνεται σε:

- ονομαστική,
- εσωτερική,
- χρηματιστηριακή και
- εμπορική ή τρέχουσα ή αγοραία αξία.

Οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας είναι:

- ανώνυμες ή ονομαστικές, ανάλογα με τη βούληση των ιδρυτών της, όπως αυτή εκφράσθηκε κατά την κατάρτιση του καταστατικού.

Υπάρχουν και οι προνομιούχες μετοχές, με νόμο και εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της εταιρείας, εκδίδονται με συγκεκριμένα προνόμια υπέρ των κατόχων.

Z) ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (ΕΠΕ)

Έννοια και χαρακτηριστικά

Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι η εμπορική εταιρία που έχει νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της και της οποίας το κεφάλαιο υποδιαιρείται σε ίσα τμήματα (εταιρικά μερίδια), που δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε μετοχές.

Η ονομασία «εταιρία περιορισμένης ευθύνης» δεν ακριβολογεί διότι η εταιρία ευθύνεται απεριόριστα (=με όλη την περιουσία της) για τις υποχρεώσεις της. Περιορισμένη είναι η ευθύνη μόνο των εταίρων, υπό την έννοια, ότι οι εταίροι κινδυνεύουν απλώς να χάσουν το ποσό της εισφοράς τους (ακριβέστερα, να μην το πάρουν πίσω κατά την εκκαθάριση της εταιρίας) αν η εταιρία δημιουργήσει μεγάλα χρέη.

Κύρια χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε. είναι τα εξής:

(α) Είναι εταιρία με δική της *νομική προσωπικότητα* και, συνεπώς, έχει δική της περιουσία, έδρα, επωνυμία, ιθαγένεια κ.λπ.

(β) Έχει *εμπορική ιδιότητα*, την οποία αποκτά με το *τυπικό σύστημα* (δηλαδή, απευθείας από τον νόμο), ανεξάρτητα αν ασκεί ή όχι εμπορικές πράξεις.

(γ) Το κεφάλαιό της υποδιαιρείται σε πολλά τμήματα ίσης αξίας (10.000 δρχ. ή ακέραιο πολλαπλάσιο) που δεν επιτρέπεται να παρασταθούν με αξιόγραφα αλλά μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα, εκτός αν περιορίζεται ή απαγορεύεται η μεταβίβασή τους από το καταστατικό. Αυτά ονομάζονται *εταιρικά μερίδια*.

(δ) Οι εταίροι της δεν έχουν *προσωπική ευθύνη* για τις υποχρεώσεις της εταιρίας, αφού γι' αυτές ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της.

(ε) Είναι εταιρικός τύπος *μικτής φύσεως*, διότι έχει κεφαλαιουχικά και προσωπικά στοιχεία:

Κεφαλαιουχικά στοιχεία είναι κυρίως:

-η ύπαρξη εταιρικού κεφαλαίου με το οποίο η εταιρία ευθύνεται για τις υποχρεώσεις της,

-η υποδιαίρεση του κεφαλαίου αυτού σε πολλά ίσα τμήματα που, κατ' αρχήν, επιτρέπεται να μεταβιβαστούν,

-η υποχρέωση ενίσχυσης του κεφαλαίου αυτού σε πολλά ίσα τμήματα που, κατ' αρχήν, επιτρέπεται να μεταβιβαστούν,

-η υποχρέωση ενίσχυσης του κεφαλαίου με τη δημιουργία αποθεματικού

-ο υπολογισμός του αριθμού των εταιρικών μεριδίων κατά τη λήψη αποφάσεων από τη συνέλευση των εταίρων.

Προσωπικά στοιχεία είναι κυρίως:

-η δυνατότητα απαγόρευσης μεταβιβάσεως των εταιρικών μεριδίων με σχετική πρόβλεψη του καταστατικού,

-η δυνατότητα άσκησης της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας από τους ίδιους τους εταίρους, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά,

-ο συνυπολογισμός του αριθμού των προσώπων κατά τη λήψη αποφάσεων από τη συνέλευση των εταίρων,

-η δυνατότητα λύσης της εταιρίας εξαιτίας μεταβολών στα πρόσωπα των εταίρων (θάνατος, πτώχευση, κλπ), εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό.

(στ)Τέλος, η Ε.Π.Ε. είναι εταιρικός τύπος που προσφέρεται κυρίως για την άσκηση *μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων* διότι συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της προσωπικής με αυτά της κεφαλαιουχικής εταιρίας. Πάντως, για να αποτραπεί η χρησιμοποίηση της Ε.Π.Ε. στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας που απαιτεί μεγάλα κεφάλαια (όπως στην ανώνυμη εταιρία), ο νομοθέτης έχει λάβει τα εξής βασικά μέτρα:

-Απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων επιχειρήσεων υπό τον εταιρικό τύπο της Ε.Π.Ε., όπως **π.χ.** των τραπεζικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, των χρηματιστηριακών εταιριών και των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, κλπ, για τις οποίες ορίζεται υποχρεωτικός ο εταιρικός τύπος της Α.Ε.

-Απαγορεύεται η κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή, καθώς και η μερική καταβολή του.

-Τέλος, εμποδίζεται η είσοδος πολλών μικρών κεφαλαιούχων διότι το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να υποδιαιρεθεί σε τμήματα μεγάλης αξίας, να απαγορευτεί ή δυσχερανθεί (με όρους του καταστατικού) η μεταβίβαση των εταιριών μεριδίων, κλπ.

Η διοίκηση της Ε.Π.Ε.

Γενικά

Η Ε.Π.Ε., ως νομικό πρόσωπο, έχει ανάγκη από όργανα που θα διαμορφώνουν τη βούλησή της και θα διαχειρίζονται τις υποθέσεις της. Γι' αυτό ο νόμος προβλέπει δύο υποχρεωτικά όργανα, τη *συνέλευση των εταίρων* και τους *διαχειριστές*.

Στην Ε.Π.Ε., ο νόμος δεν επιβάλλει όργανο ελέγχου (αντίστοιχο με τους ελεγκτές της Α.Ε.), διότι η εταιρία αυτή δεν απευθύνεται στο ευρύ κοινό ώστε να υπάρχει ανάγκη προστασίας τους. Ωστόσο, ο νόμος επιτρέπει στην Ε.Π.Ε. να δημιουργήσει ιδιαίτερο όργανο ελέγχου, **π.χ.** εποπτικό συμβούλιο. Πάντως, στις μεγάλες μεγέθους Ε.Π.Ε., ο νόμος επιβάλλει τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από ορκωτούς ελεγκτές (βλ. παρακάτω).

Λόγοι λύσης της Ε.Π.Ε.

Η λύση της Ε.Π.Ε. επέρχεται για τους εξής λόγους:

(α) Όταν *παρέλθει ο χρόνος διαρκείας της*. Όμως η καταστατική συνέλευση των εταίρων μπορεί να αποφασίσει (πριν παρέλθει ο χρόνος διαρκείας) την παράταση της διάρκειας της Ε.Π.Ε., τροποποιώντας τη σχετική διάταξη του καταστατικού.

(β) Όταν *ληφθεί απόφαση από την καταστατική συνέλευση*, πριν παρέλθει ο χρόνος διαρκείας της εταιρίας (πρώρη λύση).

(γ) Όταν *η εταιρία κηρυχθεί σε πτώχευση*. Η πτώχευση κηρύσσεται με δικαστική απόφαση, οπότε και ακολουθεί η διαδικασία της πτώχευσης, και όχι εκκαθάριση.

(δ) Όταν *χαθεί το μισό (1/2) του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων της Ε.Π.Ε.* (**π.χ.** λόγω ζημιών). Στην περίπτωση αυτή, οι διαχειριστές πρέπει να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσει τη λύση της εταιρίας ή τη *μείωση* του κεφαλαίου της (εφόσον υπάρχει τέτοια δυνατότητα).

(ε) Όταν *υπάρχει σπουδαίος λόγος που βεβαιώνεται με δικαστική απόφαση*. (**π.χ.** σοβαρή ασθένεια εταίρου με συνέπεια τη δυσλειτουργία της εταιρίας). Η δικαστική

απόφαση προκαλείται με αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) του εταιρικού κεφαλαίου.

(στ) Για λόγους που προβλέπονται από το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και άλλους λόγους λύσης της Ε.Π.Ε., π.χ. την πτώχευση ή το θάνατο εταίρου.

(ζ) Τέλος, η Ε.Π.Ε. μπορεί να οδηγηθεί σε λύση, όταν κηρυχθεί άκυρη με δικαστική απόφαση, σε ορισμένες περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος (π.χ. επειδή συστήθηκε Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο μικρότερο των 6.000.000 δρχ.). Την αίτηση για την κήρυξη της ακυρότητας μπορεί να την υποβάλει οποιοσδήποτε εταίρος, διαχειριστής ή τρίτος. Όταν οι λόγοι ακυρότητας αφορούν την επωνυμία, την έδρα, το σκοπό και τη διάρκεια της εταιρίας, η ακυρότητα θεραπεύεται εφόσον συμφωνήσουν όλοι οι εταίροι, γίνει διόρθωση με συμβολαιογραφική πράξη και ακολουθήσει σχετική δημοσίευση (στο Μητρώο Ε.Π.Ε., Φ.Ε.Κ. κλπ).

Η λύση της Ε.Π.Ε. πρέπει σε κάθε περίπτωση, να καταχωρηθεί στο Μητρώο Ε.Π.Ε. του Πρωτοδικείου και να δημοσιευτεί στο Φ.Ε.Κ. τ. ΑΕ-ΕΠΕ.

1) Να δώσετε τον ορισμό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Πώς λύεται αυτή;

(Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 2013B-2015A) Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης:

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι η εμπορική εταιρεία που έχει νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της και της οποίας το κεφάλαιο υποδιαιρείται σε ίσα τμήματα, εταιρικά μερίδια, που δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε μετοχές.

Είναι εταιρικός τύπος μεικτής φύσεως, επειδή έχει κεφαλαιουχικά και προσωπικά στοιχεία. Υπάρχουν δηλαδή στοιχεία όπως π.χ., η ύπαρξη εταιρικού κεφαλαίου με το οποίο η εταιρεία ευθύνεται για τις υποχρεώσεις της, η δημιουργία αποθεματικού, η απαγόρευση μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων, η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας από τους ίδιους τους εταίρους, η δυνατότητα λύσης της εταιρείας εξαιτίας μεταβολών στα πρόσωπα των εταίρων π.χ. θάνατος ή πτώχευση.

Η Ε.Π.Ε. προσφέρεται κυρίως για την άσκηση μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων διότι συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της προσωπικής με αυτά της κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Η λύση της ΕΠΕ επέρχεται για τους εξής λόγους:

- Όταν παρέλθει ο χρόνος διάρκειας της.
- Όταν ληφθεί απόφαση από την καταστατική συνέλευση πριν παρέλθει ο χρόνος διάρκειας της (πρώρη λύση).
- Όταν η εταιρεία κηρυχθεί σε πτώχευση.
- Όταν χαθεί το μισό του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων της ΕΠΕ (λόγω ζημιών π.χ.).

- Όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος (σοβαρή ασθένεια εταίρου) που βεβαιώνεται με δικαστική απόφαση.
- Όταν κηρυχθεί άκυρη με δικαστική απόφαση σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις (π.χ. συστάθηκε με κεφάλαιο μικρότερο του νομίμου).

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σσ. 158-160):

Ο νόμος 3190/1955 προσδιορίζει την έννοια και τα χαρακτηριστικά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.).

Η Ε.Π.Ε. είναι εμπορική κατά το τυπικό κριτήριο, ανεξάρτητα από το είδος της δραστηριότητας που ασκεί, δηλαδή ανεξάρτητα από το σκοπό που αναγράφεται στο καταστατικό της.

Στην Ε.Π.Ε. όλοι ανεξαιρέτως οι εταίροι ευθύνονται περιορισμένα, δηλαδή μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Δεν είναι υποχρεωμένος ο εταίρος να καλύψει από την προσωπική του περιουσία καμία απολύτως υποχρέωση της εταιρείας προς οιονδήποτε εταίρο ή τρίτο.

Η εταιρική επωνυμία της Ε.Π.Ε. σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσοτέρων εταίρων, είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτήν. Σε κάθε περίπτωση πάντως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να αναγράφονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης» ώστε να μην επέρχεται σύγχυση στους τρίτους σχετικά με τον ακριβή χαρακτήρα τους.

Η μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού η οποία απαιτεί απόφαση της συνέλευσης της εταιρείας ληφθείσα με αυξημένη πλειοψηφία, δηλαδή με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων οι οποίοι ταυτόχρονα πρέπει να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

(Θεοδωροπούλου & Μπασαγιάννης, 2013, σσ. 175-176):

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης λύεται:

- Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το Νόμο ή από το καταστατικό της. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπαχθεί και το τέλος της καθορισμένης από το καταστατικό διάρκειας της εταιρείας, εφόσον βεβαίως δεν αποφασίστηκε με τροποποίηση του καταστατικού παράταση της διάρκειας αυτής.
- Με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων η οποία λαμβάνεται από τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπόντων τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου, δηλαδή με καταστατική πλειοψηφία. Με διάταξη του καταστατικού είναι δυνατόν να απαιτείται μεγαλύτερη πλειοψηφία μεριδίων και μερίδων για τη λύση της εταιρείας. Όχι όμως μικρότερη γιατί η ελάχιστη καταστατική πλειοψηφία θεσπίζεται με διατάξεις αυστηρού δικαίου.
- Με Δικαστική απόφαση, εάν αποδειχθεί ότι υπάρχει σπουδαίος λόγος, μετά από αίτηση ενός ή περισσοτέρων εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου.
- Με την κήρυξη της εταιρείας σε κατάσταση πτωχεύσεως.

Η Ε.Π.Ε. δεν λύεται εξαιτίας της θέσεως υπό απαγόρευση, της πτωχεύσεως ή του θανάτου κάποιου από τους μετόχους της εκτός εάν έχει οριστεί διαφορετικά στο καταστατικό της.

Η λύση της εταιρείας υποβάλλεται στις εκάστοτε ισχύουσες διατυπώσεις δημοσιότητας.

Η) Πτώχευση – Χρεοκοπία

Ορισμός

Πτώχευση είναι η έννομη κατάσταση στην οποία περιέχεται ο έμπορος που έπαυσε τις πληρωμές του, ύστερα από δικαστική απόφαση.

Δηλαδή ο έμπορος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που έπαυσε να πληρώνει τα χρέη του, είναι δυνατό να κηρυχθεί από το δικαστήριο «πτωχός» (=σε κατάσταση πτώχευσης). Αυτή η έννομη κατάσταση επέρχεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις και, όταν επέλθει, έχει ορισμένες συνέπειες.

Οι προϋποθέσεις της πτώχευσης

Για να κηρυχθεί ένα πρόσωπο σε πτώχευση, πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Το πρόσωπο να έχει την ιδιότητα του *εμπόρου*
- Να *παύσει τις πληρωμές του* και
- Να κηρυχθεί σε πτώχευση με *απόφαση του δικαστηρίου*.

Συνέπειες της πτώχευσης γι' αυτόν που πτώχευσε

Η κήρυξη της πτώχευσης επιφέρει *προσωπικές* και *περιουσιακές* συνέπειες γι' αυτόν που πτώχευσε.

Χρεωκοπία

Χρεωκοπία είναι το ποινικό αδίκημα που διαπράττει σε ορισμένες περιπτώσεις ο έμπορος που έπαυσε τις πληρωμές του (χρεοκόπος).

Δηλαδή, ενώ η πτώχευση είναι ένας θεσμός αναγκαστικής εκτέλεσης που αποσκοπεί στη δίκαιη ικανοποίηση των πιστωτών του πτωχεύσαντος, η χρεωκοπία είναι άδικη πράξη που επισύρει ποινικές κυρώσεις.

Η χρεωκοπία διακρίνεται σε *απλή* και *δόλια*:

(α)*Απλή χρεωκοπία* διαπράττει ο *έμπορος* που *έπαυσε τις πληρωμές του*, στις εξής περιπτώσεις:

-Εάν οι προσωπικές ή οικιακές του δαπάνες κριθούν υπερβολικές.

-Εάν δαπάνησε μεγάλα ποσά σε παιχνίδια ή επιχειρήσεις που εξαρτώνται καθαρά από την τύχη, σε εικονικά χρηματιστηριακές συναλλαγές ή σε πωλήσεις εμπορευμάτων (**π.χ.** σε χαμηλή τιμή).

-Εάν, έχοντας πρόθεση να αναβάλει την κήρυξη της πτώχευσης, αγόρασε εμπορεύματα για να τα μεταπωλήσει κάτω από την αγοραία τους αξία, ή, για τον ίδιο σκοπό συνήψε δάνεια, έθεσε σε κυκλοφορία εμπορικά γραμμάτια ή κατέφυγε σε άλλα επιζήμια μέσα προς ανεύρεση χρημάτων.

-Εάν, μετά την παύση των πληρωμών, πλήρωσε κάποιο πιστωτή με σκοπό να βλάψει την ομάδα των πιστωτών.

-Εάν παρέλειψε να υποβάλει δήλωση παύσης πληρωμών ή την υπέβαλε καθυστερημένα.

Σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις, ο νόμος προβλέπει *δυνητική* καταδίκη του εμπόρου για απλή χρεωκοπία. Οι περιπτώσεις αυτές είναι πολλές, **π.χ.** εάν ανέλαβε χρηματικές υποχρεώσεις, για λογαριασμό τρίτων και χωρίς αντίτιμο, που ήταν υπερβολικές για την οικονομική του κατάσταση ή εάν κηρύχθηκε εκ νέου σε κατάσταση πτώχευσης πριν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από τον προηγούμενο συμβιβασμό, ή εάν δεν τήρησε τα νόμιμα εμπορικά βιβλία και δε συνέταξε εγκαίρως ακριβή υπογραφή της περιουσίας του, κλπ. (αναλυτικά, άρθρο 682 Εμπορικού νόμου).

Η απλή χρεωκοπία τιμωρείται με φυλάκιση από 10 ημέρες μέχρι δύο χρόνια.

(β)*Δόλια χρεωκοπία* διαπράττει ο *έμπορος* που *έπαυσε τις πληρωμές του* στις εξής περιπτώσεις:

-Εάν απέκρυψε τα βιβλία του ή, από πρόθεση, αφαίρεσε ή διέγραψε ή αλλοίωσε το περιεχόμενό τους.

-Εάν υπεξείρεσε ή απέκρυψε μέρος του ενεργητικού του.

-Εάν δολίως παρέστησε τον εαυτό του ως οφειλέτη ποσών που δεν οφείλει (δια των βιβλίων ή εγγράφων του, διά του ισολογισμού κλπ).

Η δόλια χρεωκοπία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Η **πτώχευση** είναι η νομική κατάσταση εκείνη στην οποία μεταπίπτει έμπορος, ή εμπορική εταιρεία όταν "μόνιμα και ολοσχερώς" αδυνατεί να ικανοποιήσει τους δανειστές ή άλλους οφειλέτες. Η πτώχευση κηρύσσεται μόνο με δικαστική απόφαση. Τόσο η διαδικασία όσο και οι επιπτώσεις εξ αυτής διέπονται από το [Πτωχευτικό Δίκαιο](#) που αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του [Εμπορικού Δικαίου](#).

Στη πράξη η πτώχευση αποτελεί «*συλλογική διαδικασία*», μια διαδικασία δηλαδή, που προβλέπεται σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας [επιχειρήσεων](#). Όταν κηρυχθεί η πτώχευση, οι δανειστές του οφειλέτη δεν μπορούν να ασκήσουν ατομικά καταδιωκτικά μέτρα εναντίον του, αλλά ενώνονται σε μια «*ομάδα*», τα δικαιώματα της οποίας ασκούνται από το «*σύνδικο*», με σκοπό τη συνολική [εκποίηση](#) της περιουσίας του οφειλέτη και την ίση μεταχείριση όλων των πιστωτών. Αποφεύγονται έτσι ο πανικός των πιστωτών, η σώρευση [δικών](#), η σπουδή στην [κατάσχεση](#) των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και τελικά η καταστροφή της επιχείρησής του.

Γενικές κατευθύνσεις

Κλασική κατεύθυνση της πτώχευσης (και του πτωχευτικού δικαίου) ήταν αφενός μεν η ικανοποίηση των πιστωτών στο μεγαλύτερο δυνατόν βαθμό, αλλά και η επιβολή κυρώσεων εναντίον του οφειλέτη. Η παύση των πληρωμών και γενικά η αφερεγγυότητα εθεωρείτο αποτέλεσμα κακής και ασύνητης διαχείρισης, ενδεχομένως δε δολιότητας ή και απάτης σε βάρος των πιστωτών. Η ατίμωση του οφειλέτη ("stigma of bankruptcy"), η προσωποκράτησή του, η επιβολή δυσμενών οικογενειακών, κοινωνικών και επαγγελματικών μειώσεων και ανικανοτήτων ήταν κυρώσεις προβλεπόμενες από τις παλαιότερες πτωχευτικές νομοθεσίες. Η κυρωτική αυτή λειτουργία της πτώχευσης δεν ισχύει πλέον, τουλάχιστον στις ακραίες της μορφές.

Οι σύγχρονες εξελίξεις

Οι σύγχρονες εξελίξεις μετέβαλαν τη λειτουργία της πτώχευσης:

- Πρώτον, οι οικονομικές διακυμάνσεις και οι κρίσεις ολόκληρων επιχειρηματικών κλάδων (ή και της οικονομίας γενικότερα) καθιστούν συχνότατα την επιχειρηματική

αποτυχία αποτέλεσμα όχι δολιότητας, αλλά ατυχίας, που δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε στιγματισμό.

- Δεύτερον, και κυριότερο, από τις αρχές της δεκαετίας του '60 συνειδητοποιήθηκε διεθνώς ότι η πτωχευτική διαδικασία δεν πρέπει να αποβλέπει μόνο στην ικανοποίηση των πιστωτών, αλλά παράλληλα και στη διατήρηση ή και τη διάσωση της επιχείρησης του οφειλέτη. Τούτο δε διότι η πτώχευση της επιχείρησης επιφέρει τη διάλυσή της και συνεπώς ένα βαρύ κοινωνικό και οικονομικό κόστος, που συνεπάγεται "απώλεια αξιών" (θέσεων εργασίας, παραγωγικών μέσων, κανονικού εφοδιασμού της αγοράς κλπ.).

Θεωρήθηκε συνεπώς ότι το πτωχευτικό δίκαιο θα πρέπει να συντελεί στη διάσωση της επιχείρησης, μέσω κατάλληλης "εξυγιαντικής" χρηματοδότησης, κατάλληλης αναδιάρθρωσης των εταιρικών δομών, επιβολής θυσιών στους πιστωτές και διαφύλαξης των θέσεων εργασίας. Στο "εξυγιαντικό" οπλοστάσιο ανήκει και η μεταβίβαση της επιχείρησης ως συνόλου σε νέο φορέα ή η εκμίσθωσή της. Με τη λογική αυτή εθνικές νομοθεσίες, όπως η γαλλική, η ιταλική, η αγγλική, αλλά και η ελληνική (βλ. το νόμο περί προβληματικών επιχειρήσεων του 1983) θέσπισαν ένα πλαίσιο για τη διάσωση των αφερέγγυων επιχειρήσεων.

Ωστόσο, η προσπάθεια δεν απέδωσε τους αναμενόμενους καρπούς. Η διάσωση της επιχείρησης απαιτεί κεφάλαια, που στην πλειονότητα των περιπτώσεων δεν μπορούν να αντληθούν από το τραπεζικό σύστημα, οπότε καταβάλλονται από το κράτος με μορφή δανείων ή αυξήσεων κεφαλαίου. Στην τελευταία περίπτωση η πτώχευση καταλήγει σε μερική τουλάχιστον [εθνικοποίηση](#), ενώ σε κάθε περίπτωση ανακύπτει ζήτημα κρατικών ενισχύσεων, διατάραξης του ανταγωνισμού και μετάδοσης της προβληματικότητας σε υγιείς επιχειρήσεις, οπωσδήποτε δε και αλλοτρίωσης των πιστωτών. Έτσι την "εξυγιαντική ευφορία" των δεκαετιών '70 και '80 διαδέχθηκε σκεπτικισμός και τάση επιστροφής στην παραδοσιακή αποστολή του πτωχευτικού δικαίου (την ικανοποίηση των πιστωτών), χωρίς όμως τον κυρωτικό χαρακτήρα. Τα χαρακτηριστικά αυτά έχουν οι νεότερες ευρωπαϊκές νομοθεσίες της δεκαετίας του '90 και μετά. Πρόσφατα έχει σημειωθεί μια ανακαίνιση των νομοθεσιών αυτών (Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, και σε πολλές άλλες χώρες), με σαφή στόχο την προστασία των πιστωτών.

Ο **σύνδικος πτώχευσης** είναι το πρόσωπο που διορίζεται από το δικαστήριο σε περίπτωση [πτώχευσης](#) οφειλέτη και έχει ως καθήκον να διαχειρισθεί την πτωχευτική διαδικασία. Βασικά του καθήκοντα είναι να καταγράψει την περιουσία του οφειλέτη, να διαπιστώσει τις υποχρεώσεις του και να προχωρήσει στα επόμενα βήματα της διαδικασίας. Αυτά είναι είτε η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και η διανομή του προϊόντος της εκποίησης στους πιστωτές, είτε η προσπάθεια επίτευξης ενός συμβιβασμού μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών, με σκοπό τη διάσωση της επιχείρησης και την παροχή "δεύτερης ευκαιρίας" στον οφειλέτη. Άλλα καθήκοντα του συνδίκου είναι η διαχείριση της περιουσίας του οφειλέτη, η εκπροσώπηση τούτου σε δίκες, η είσπραξη των απαιτήσεων, η συνέχιση της επιχείρησης "προσωρινά" μέχρι δηλ. να ληφθεί απόφαση για την τύχη της κ.λπ. Ο σύνδικος πρέπει να είναι πρόσωπο με πείρα και γνώσεις στους τομείς του πτωχευτικού δικαίου και της διοίκησης επιχειρήσεων. Ενίοτε στις νομοθεσίες (όπως την ελληνική - άρθρο 63 του

Πτωχευτικού Κώδικα του 2007) προβλέπεται ο διορισμός δικηγόρου. Έχει την ευθύνη απέναντι στους πιστωτές και στον οφειλέτη για κακή διαχείριση ή παράβαση του νόμου.

ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ

Χρεοκοπία είναι η αδυναμία ενός προσώπου (φυσικό ή νομικό) να αποπληρώσει τα χρέη του.

Κατά τη νομική διαδικασία της χρεοκοπίας όλα τα [περιουσιακά στοιχεία](#) του οφειλέτη μετρώνται, αξιολογούνται και [ρευστοποιούνται](#) ώστε να χρησιμοποιηθούν για την αποπληρωμή μέρους των χρεών του.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της χρεοκοπίας ο οφειλέτης απαλλάσσεται πλήρως από τα χρέη του.

Η χρεοκοπία μπορεί να είναι:

- **εκούσια**, αν ζητηθεί από ένα αφερέγγυο οφειλέτη ή
- **δικαστική**, αν γίνει απαιτητή στο δικαστήριο από τους [πιστωτές](#)

Στόχοι χρεοκοπίας

Οι κύριοι στόχοι της χρεοκοπίας είναι:

- Διευθέτηση των νομικών [απαιτήσεων](#) των πιστωτών μέσω μιας δίκαιης κατανομής των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.
- Παροχή δυνατότητας στον οφειλέτη μιας νέας αρχής με τη διαγραφή παρελθόντων χρεών που δεν μπορούν πλέον να αποπληρωθούν.

Θ) ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

1) Ποια είναι η έννοια ή το αντικείμενο του εργατικού δικαίου;

Ιδιωτικό Δίκαιο + Εξαρτημένη Εργασία + Αορίστου + Ορισμένου Χρόνου. Το σύνολο των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν τη σχέση εξαρτημένης εργασίας. Αντικείμενο είναι οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

2) Ποιες είναι οι πηγές εργατικού δικαίου;

1.Σύνταγμα, π.χ. άρθρο 22.

2.Αστικός Κώδικας άρθρ. 648-680.

- 3.Ειδική Εργατική Νομοθεσία.
- 4.Έθιμο.
- 5.Καταστατικό των σωματείων (Εργαζομένων-Εργοδοτών).
- 6.Κανονισμοί Εργασίας.
- 7.Συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

3) Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν την εργασιακή σχέση;

1.Ατομική σύμβαση εργασίας (Ποσό, καθήκοντα, τόπο, στοιχεία ; εργαζομένου-εργοδότη, διάρκεια {8μηνη}).

2.Πρακτική της εταιρείας δηλαδή σταθερή και ομοιόμορφη πρακτική προς τους εργαζόμενους π.χ. Καρέλιας.

3.Διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη.

4) Ποια η έννοια του μισθωτού στο εργατικό δίκαιο και ποιες οι διακρίσεις;

Μισθωτός είναι το πρόσωπο που υποχρεούται να παρέχει εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής στο πλαίσιο μίας σύμβασης ή σχέση ιδιωτικού δικαίου.

Διακρίσεις

1.Υπάλληλος είναι ο μισθωτός που παρέχει πνευματική εργασία και έχει μεγαλύτερη πρωτοβουλία συνήθως.

2.Εργάτης είναι ο μισθωτός που παρέχει κυρίως σωματική εργασία δηλαδή εκτελεστική φύσεως εργασία.

5) Ποια είναι η έννοια του εργοδότη και τι γίνεται σε περίπτωση μεταβολής;

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην υπηρεσία του οποίου βρίσκονται ένα ή περισσότερα πρόσωπα φυσικά που του παρέχουν εξαρτημένη εργασία με αντάλλαγμα ορισμένο μισθό.

Σε περίπτωση μεταβολής του προσώπου, οι σχέσεις εργασίας μισθωτών συνεχίζονται με τον νέο εργοδότη.

6) Ποιος είναι ο ορισμός και τα χαρακτηριστικά εξαρτημένης εργασίας;

Εξαρτημένη εργασία είναι η εργασία που παρέχει ένα (1) άτομο, πρόσωπο δηλαδή ο μισθωτός σ' ένα άλλο πρόσωπο δηλαδή τον εργοδότη, κάτω από τις έντολες οδηγίες, τον έλεγχο, την εποπτεία και την ευθύνη του εργοδότη του οποίου καθορίζει και τον τόπο, χρόνο και τρόπο εργασίας ασκώντας διευθυντικό δικαίωμα.

7) Ποια είναι η έννοια του επαγγέλματος και ποιοι χαρακτηρίζονται διευθύνοντες υπάλληλοι;

Επάγγελμα είναι η σταθερή, συστηματική ή διαρκής απασχόληση σε ορισμένο είδος εργασίας με σκοπό τον βιοπορισμό και είναι έννοια αντίθετη από την ευκαιριακή απασχόληση.

Διευθύνοντες υπάλληλοι είναι τα πρόσωπα που κατέχουν θέση διεύθυνσης ή εποπτείας ή εμπιστευτική θέση στην επιχείρηση και ασκούν ορισμένες εργοδοτικές εξουσίες, π.χ. προσλήψεις ή απολύσεις προσωπικού, υπογραφή του ισολογισμού, πειθαρχικός έλεγχος προσωπικού και έχουν σημαντική μισθολογική διαφορά από τους υπόλοιπους υπαλλήλους.

Οι διευθύνοντες υπάλληλοι εξαιρούνται από τις διατάξεις για τα χρονικά όρια εργασία, για υπερωριακή εργασία και υπερεργασία, νυχτερινή εργασία, εβδομαδιαία ή Κυριακή ανάπαυση. Δεν εξαιρούνται από τις διατάξεις για την καταβολή μισθού, τα δώρα εορτών, την αποζημίωση απόλυσης και τις λουπές εκτός από τις κανονικές άδειες.

8) Ποια είναι η έννοια και οι βασικές διακρίσεις μισθού;

Μισθός είναι η αντιπαροχή που καταβάλλει ο εργοδότης στο μισθωτό για την εργασία που παρέχει ο τελευταίος.

Διακρίσεις

1. Νόμιμος μισθός που καθορίζεται με βάση τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και δεν μπορεί να είναι κατώτερος από ένα.

2. Συμβατικός, που καθορίζεται με βάση την ατομική σύμβαση εργασίας.

3. Συνηθισμένος που καθορίζεται από τις συναλλακτικές συνήθειες ή είναι ίσος με το ποσό που καταβάλλουν άλλοι εργοδότες για την ίδια εργασία σε εργαζόμενους με τα ίδια προσόντα.

9) Πώς υπολογίζεται ή πώς καταβάλλεται ο μισθός;

1. Με βάση το χρόνο εργασίας
2. Ηλικία
3. Εμπειρία-χρόνια υπηρεσίας
4. Οικογενειακή κατάσταση
5. Κατά μονάδα εργασίας-Κατ' αποκοπή
6. Με ποσοστά στα κέρδη ή στις εισπράξεις
7. Φιλοδωρήματα.

Κανόνας είναι ότι καταβάλλεται με χρήματα. Μπορεί να καταβάλλεται και σε είδος εν μέρη, π.χ. τρόφιμα, κατοικία, ενδυμασίας, θέρμανσης κλπ.

10) Είναι τα επιδόματα μισθός;

Ο μισθός δεν αποτελείται από 1 ενιαίο κομμάτι, αλλά σπάει στο βασικό μισθό ή σε διάφορα επιδόματα. Ο μισθός + επιδόματα λέγονται τακτικές αποδοχές, αλλά οι οικιοθελείς που καταβάλλονται χωρίς να σχετίζονται με την παροχή εργασίας είναι έκτακτες αποδοχές.

11) Ποια είναι η έννοια της επιχείρησης και ποια η διαφορά με την εκμετάλλευση;

Επιχείρηση είναι οργάνωση των μέσων παραγωγής για την επιδίωξη κυρίως οικονομικού σκοπού. Εκμετάλλευση είναι παρακλάδι της επιχείρησης που παράλληλα με τον οικονομικό σκοπό ή ειδικότερο τεχνικό σκοπό.

Διαφορά είναι μία μεγάλη επιχείρηση μπορεί να διαθέτει περισσότερες εκμεταλλεύσεις και είναι δυνατό να διακοπούν οι εργασίες μίας εκμετάλλευσης ενώ η επιχείρηση να συνεχίσει την λειτουργία του.

12) Ποια είναι η έννοια του μαθητευόμενου μισθωτού και τι είδους συμβάσεις μπορεί να συνάπτει;

Μαθητευόμενος μισθωτός είναι το πρόσωπο που συνδέεται με τον εργοδότη του με μεικτή σύμβαση εργασίας ή εκπαίδευσης. Όταν η σύμβαση αποσκοπεί κυρίως στην παροχή εξαρτημένης εργασίας ή δευτερεύοντας στην εκπαίδευση του μισθωτού έχουμε σύμβαση εργασίας μαθητευόμενου μισθωτή. Όταν η σύμβαση αποσκοπεί κυρίως στην εκπαίδευση του μισθωτού (γνήσια σύμβαση μαθητείας) ή δευτερευόντως στην παροχή εξαρτημένης εργασίας τότε πρόκειται για γνήσια σύμβαση μαθητείας.

13) Διαφορά σύμβασης ορισμένου χρόνου με την αορίστου;

Αορίστου είναι η σύμβαση που δεν συμφωνήθηκε ορισμένη διάρκεια για την παροχή εργασίας ούτε από το σκοπό της εργασίας. Λήγει με γραπτή καταγγελία και ο εργοδότης πρέπει να καταβάλλει την νόμιμη αποζημίωση απόλυσης με εξαίρεση το 1^ο έτος εργασίας κατά το οποίο δεν οφείλεται επειδή θεωρείται δοκιμαστική περίοδος.

Ορισμένου που συμφωνήθηκε για ορισμένη χρονική διάρκεια, π.χ. 1 έτος, η από τότε μέχρι τότε. Η διάρκειά της συνάγεται από το είδος ή το σκοπό της εργασίας. Λήγει αυτόματα με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου ή την ολοκλήρωση του έργου χωρίς να χρειάζεται γραπτή καταγγελία ή πληρωμένη αποζημίωση.

14) Ποια είναι τα είδη συμβάσεων εργασίας που παρατηρούνται στην πράξη;

1. Σύμβαση ορισμένου χρόνου Ι.Δ.

2. Σύμβαση αορίστου χρόνου Ι.Δ.

3. Σύμβαση ετοιμότητας εργασίας Ι.Δ.

4. Σύμβαση Δοκιμαστικής Εργασίας Ι.Δ.

5. Σύμβαση Δανεισμού του μισθωτού Ι.Δ.: Διακρίνεται σε γνήσια σύμβαση δανεισμού και σε σύμβαση προμήθειας υπηρεσιών μισθωτού.

6. Σύμβαση Αναγκαστικής εργασίας Ι.Δ.

7. Μαθητείας.

15) Ποια είναι η ακριβής έννοια της σύμβασης ανεξάρτητων υπηρεσιών και ποια σύμβαση έργου;

Σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών αυτός που προσφέρει την εργασία του, καθορίζει ο ίδιος τον τόπο, χρόνο και τον τρόπο εκτέλεσης εργασίας χωρίς να υποβάλλεται στο διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη του, δηλαδή το πελάτη.

Σύμβαση έργου, ένα πρόσωπο που καλείται ο εργολάβος αναλαμβάνει την εκτέλεση ενός έργου για λογαριασμό ενός άλλου προσώπου, δηλ. του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να πληρώσει την συμφωνηθέντα αμοιβή.

16) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την κατάθεση μίας έγκυρης σύμβασης εργασίας;

1. Ικανότητα για δικαιοπραξία που σημαίνει ότι έχει συμπληρώσει ο μισθωτός το 18^ο έτος της ηλικίας του ή να μην έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση.

18^ο έτος υπάρχουν για τους έγγαμους ανήλικους, για αντιμετώπιση οικογενειακών αναγκών τους, για ανήλικους που συμπλήρωσαν το 18^ο έτος εφόσον υπάρχει συναίνεση γονέων. Ανήλικοι κάτω των 15 ετών μπορούν να απασχοληθούν σε αγροτικές, δασικές ή κτηνοτροφικές οικογενειακού χαρακτήρα καθώς και με συναίνεση των γονέων τους καλλιτεχνικές, θεατρικές και μουσικές δραστηριότητες εφόσον αυτή η εργασία δεν βλάπτει την υγεία του.

2. Να μην υπάρχει ελαττωματικότητα στη βούληση του εργαζομένου και να μην είναι διαφορετική η βούλησή του από τη δήλωσή του (θέληση).

3. Το περιεχόμενο της σύμβασης εργασίας να μην είναι αντίθετο στο νόμο ή στα χρηστά ήθη, δηλ. ότι η σύμβαση εργασίας είναι ολικώς άκυρη όταν έχει ως αντικείμενο πράξεις που είναι αντίθετες στο νόμο, π.χ. διάπραξη κλοπών ή ληστειών, διακίνηση ναρκωτικών ή πράξεις αντίθετες στα χρηστά ήθη, π.χ. πρόσληψη εργαζομένης ως ερωτικής συντρόφου.

4. Η τήρηση του έγγραφου τύπου της σύμβασης όταν ή όπου προβλέπεται από τον νόμο, π.χ. συμβάσεις εργασίας που συνάπτει το δημόσιο, ξενοδοχοϋπαλλήλων, μερικής απασχόλησης κλπ.

5. Τήρηση των τυχόν πρόσθετων όρων που επιβάλλονται από την νομοθεσία, π.χ. άδεια εργασίας σε αλλοδαπούς, βιβλιάριο υγείας για εργαζόμενους υγειονομικού ενδιαφέροντος, ξενοδοχεία-εστιατόρια, επαγγελματική άδεια, π.χ. ηλεκτρολόγου.

17) Ποια είναι η έννοια της σύμβασης εργασίας και ποια της σχέσης εργασίας;

Σύμβαση εργασίας είναι η συμφωνία εργοδότη και εργαζομένου που αποδεικνύεται με κάποιο τρόπο, ο εργαζόμενος να παρέχει την εργασία του υπό την επίσκεψη του εργοδότη και ο εργοδότης να καταβάλλει το μισθό.

Σχέση εργασίας είναι η σύνδεση ανάμεσα σε 2 πρόσωπα εξαιτίας του πραγματικού γεγονότος, ότι το ένα από αυτά παρέχει στο άλλο την εργασία τους και λαμβάνει κάποια χρήματα.

18) Αναφέρετε ενδεικτικές υποχρεώσεις του εργοδότη

1. Καταβολή μισθού ή ασφαλιστικών εισφορών

2.Απογραφή του ίδιου στο Ι.Κ.Α.

3.Δήλωση των στοιχείων απασχόλησης με ακρίβεια στο ΕΡΓΑΝΗ

4.Παράδοση γραπτής γνωστοποίησης στον εργαζόμενο

5.Υποχρέωση τήρησης υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, π.χ. αποστολή τεχνικού ασφαλείας, ειδικού βιβλίου ατυχημάτων

6.Ο εργαζόμενος πρόσληψη ιατρού εργασίας.

19) Τι γνωρίζετε για την γνωστοποίηση των όρων της σύμβασης εργασίας;

Κάθε εργοδότης που απασχολεί εργαζόμενο με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υποχρεούται να του γνωστοποιεί τους βασικούς όρους της εργασίας του είτε με γραπτή σύμβαση εργασίας, είτε με άλλο τρόπο, π.χ. ενημερωτικό έγγραφο. Το αργότερο μέσα σε 2 μήνες από την έναρξη της εργασίας του.

Το ενημερωτικό έγγραφο περιέχει:

1.Στοιχεία εργοδότη-εργαζομένου

2.Πάσης φύσεως αποδοχές

3.Διάρκεια ημερήσιας και εβδομαδιαίας απασχόλησης

4.Θέση ή ειδικότητα εργαζομένου, το βαθμό του, αντικείμενο εργασίας.

5.Ημερομηνία έναρξης της σύμβασης και διάρκειας αυτής και αν είναι αορίστου ή ορισμένου.

6.Το ύψος της αποζημίωσης απόλυσης ή τις προθεσμίες για καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

7.Τόπος παροχής της εργασίας ή την έδρα της επιχείρησης.

8.Διάρκεια της άδειας με αποδοχές του με τρόπο και χρόνου χορήγησής της.

9.Αναφορά στο Σ.Σ.Ε. που εφαρμόζεται.

20) Ποια είναι τα είδη Σ.Σ.Ε. (Συλλογικές συμβάσεις εργασίας);

Σ.Σ.Ε. είναι γραπτές συμβάσεις που καταρτίζονται μεταξύ επαγγελματικών σωματίων των εργαζομένων τριτοβάθμιων και των αντίστοιχων επαγγελματικών σωματείων των εργοδοτών.

Είδη

1^η Εθνική Γενική Συλλογική σύμβαση που αφορά τους μισθωτούς όλης της χώρας

2^η Κλασικές Σ.Σ.Ε. που αφορούν εργαζομένους περισσότερο ομοειδών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων μίας πόλης ή μίας περιφέρειας ή και όλης της χώρας

3^η Ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε. που αφορούν εργαζομένους όμοιου επαγγέλματος ή ειδικότητας. Διακρίνονται σε τοπικές και σε εθνικές.

4^η Επιχειρησιακές Σ.Σ.Ε. που αφορούν τους εργαζομένους σε μία συγκεκριμένη επιχείρηση ή εκμετάλλευση.

21) Τί είναι νόμιμο ή συμβατικό ωράριο εργασίας;

α) Νόμιμο ωράριο είναι το ωράριο που καθορίζεται με νόμο της βουλής ή με διοικητική πράξη μετά από εξουσιοδότηση της βουλής και αποτελεί την ανώτατη επιτρεπόμενη ημερησία ή εβδομαδιαία χρονικής διάρκειας απασχόλησης του μισθωτού. Δεν είναι ενιαίο για όλους τους μισθωτούς:

-Στην 5ήμερη εργασία είναι 9 ώρες ημερησίως ή 45 ώρες εβδομαδιαίως.

-Στην 6ήμερη είναι 8 ώρες ημερησίως + 48 εβδομαδιαίως εκτός από υπαλλήλους τραπεζών + Α.Ε. που είναι 42 ώρες εβδομαδιαίως.

β) Συμβατικό είναι το ωράριο που καθορίζεται με την ατομική σύμβαση εργοδότη ή Σ.Σ.Ε. ή με Κανονισμό Εργασίας. Μπορεί να είναι μικρότερο από το νόμιμο αλλά όχι μεγαλύτερο.

Με την Ε.Γ. Σ.Σ.Ε. 4^{ης}.02.1984 για όλους τους μισθωτούς της χώρας με 5ήμερη εργασία καθιερώθηκε ημερήσιο ωράριο 8 ώρες και εβδομαδιαίο 40 εκτός των υπαλλήλων τραπεζών για τους οποίους καθιερώθηκε 7 ημέρες, 35 εβδομάδες.

Ο εργοδότης δικαιούται να απασχολήσει τον μισθωτό πέραν του 8ώρου μέχρι να συμπληρωθεί το νόμιμο, δηλ. 9 ώρες της ημέρας, αλλά η μία ώρα ημερησίως θεωρείται υπερεργασία και το ωρομίσθιο προσαυξάνεται 20%.

22) Ποια είναι η έννοια της υπερωρίας και πώς αμείβεται;

Είναι η απασχόληση του μισθωτού με 5μερη εργασία άνω των 9 ωρών ημερησίως και άνω των 45 εβδομαδιαίως. Σε 6ήμερη εργασία η απασχόληση άνω των 8 ωρών ημερησίως και άνω 48 εβδομαδιαίως. Η υπερωρία διακρίνεται σε: Νόμιμη και παράνομη.

Νόμιμη έχουμε όταν δικαιολογείται από έκτακτες ανάγκες της επιχείρησης, έχει καταγραφεί στο ειδικό βιβλίο υπερωριών της επιχείρησης και έχει γίνει αναγγελία στο Σ.Ε.Π.Ε., ενώ πρέπει να τηρούνται και κάποια χρονικά όρια.

Παράνομη έχουμε όταν δεν τηρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις. Αν έχουμε νόμιμη υπερωρία σε 5μερη εργασία, δηλαδή άνω των 9 ημερών ή 45 εβδομαδιαίως και έως 120 ώρες ετησίως ή προσαύξηση του ωρομισθίου κάθε ώρας υπερωρίας είναι 40%.

Άνω των 120 ωρών/έτος η προσαύξηση είναι 60% του ωρομισθίου.

Αν έχουμε παράνομη σε 5μερη απασχόληση κάθε ώρα υπερωρίας άνω των 9 ημερών, 45/εβδομάδα αμείβεται με προσαύξηση 80%.

23) Πώς ονομάζεται το ωρομίσθιο;

$\text{Ωρομίσθιο} = \text{Μηνιαίος Μισθός} / 25 \times 6:40.$

24) Ποιες θεωρούνται αργίες, σύμφωνα και ποιες οι διαδικασίες σύμφωνα με το Εργατικό Δίκαιο;

Αργίες εορτών είναι οι γιορτές του έτους πλέον των ημερών της εβδομαδιαίας ανάπαυσης. Διακρίνονται σε: 1.Υποχρεωτικές, 2.Προαιρετικές 3.Εθιμικές.

1.Υποχρεωτικές είναι: 25^η Μαρτίου, Κυριακή και Δευτέρα του Πάσχα, 15 Αυγούστου, 25 Δεκεμβρίου, Πρωτομαγιά που όμως κηρύσσεται υποχρεωτικά με υπουργική απόφαση.

2. 28^η Οκτωβρίου.

3.Εθιμικές είναι: Καθαρά Δευτέρα, Θεοφάνια 6 Ιανουαρίου, Τοπικές Γιορτές, Πρωτοχρονιά, 26 Δεκεμβρίου, Ημέρα της Πεντηκοστής.

Στις υποχρεωτικές αργίες ο κανόνας είναι η ανάπαυση του μισθωτού πλην εξαιρετικών περιπτώσεων.

Στην προαιρετική 2 η απασχόληση του μισθωτού είναι δυνατή αν την επιθυμεί ο εργοδότης.

Στις εθιμικές ισχύει ότι και στις προαιρετικές.

25) Τί γνωρίζετε για την εργασία Κυριακή και πώς αμείβεται;

Ο κανόνας είναι η 24ωρη ανάπαυση την Κυριακή. Η απαγόρευση εργασίας ισχύει για όλους τους μισθωτούς ανεξάρτητα θρησκευόμετος (Β.Δ.748/1966). Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εργασία Κυριακή σε ορισμένες επιχειρήσεις που συνδέονται με τον εφοδιασμό της αγοράς, π.χ. καταστήματα Τουριστικών Ειδών, ανθοπωλεία, περίπτερα, Επιχειρήσεις μεταφοράς, γεωργικές-κτηνοτροφικές-αλιευτικές επιχειρήσεις.

Επιπλέον ψηφίστηκε προαιρετική λειτουργία καταστημάτων 8 Κυριακές τον χρόνο (Ν.41772013), δηλ. αν ο μισθωτός δουλέψει Κυριακή άνω των 8 ωρών δικαιούται Rero, μες' τη βδομάδα.

Αν ο εργοδότης απασχολήσει τον μισθωτό παράνομα την Κυριακή έχει και ποινικές κυρώσεις, προσαύξηση 25%. $1500\text{€}=1500/25=60\text{€}$.

Ο κανόνας της απαγόρευσης για εργασία την Κυριακή δεν εφαρμόζεται για τον εργοδότη ή τα μέλη της οικογένειάς του που εργάζονται στις δικές του επιχειρήσεις και στους οικιακούς μισθωτούς. Διευκρινίζεται ότι οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας εξομοιώνονται πλήρως με την Κυριακή, επομένως ότι ισχύει για τις Κυριακές εφαρμόζεται κα σ' αυτές. Αν ο εργαζόμενος εργαστεί σε προαιρετικές ή εθιμικές δεν θα λάβει καμία αμοιβή.

26) Τί ισχύει για την εργασία το Σάββατο;

Η εργασία που παράσχετε 6 μέρες της εβδομάδας αμείβεται με το καταβαλλόμενο ημερομίσθιο + 30% προσαύξηση αν γίνεται κατά παράβαση της 5μερης εργασίας.

27) Τί γνωρίζετε για την εργασία την νύχτα και πως αμείβεται;

Νυχτερινή εργασία παρέχεται 22:00-06:00 Επιτρεπτή-Νύχτα εκτός για τους ανηλίκους και έγκυος γυναίκες. Στις νυχτερινές ώρες μπορεί να πραγματοποιηθεί όλο το ωράριο ή ένα μέρος. Ο μισθωτός δικαιούται εκτός από την κανονική αμοιβή, προσαύξηση 25% για όσο χρόνο η εργασία του εμπίπτει 22:00-06:00. Η προσαύξηση 25% υπολογίζεται στο νομικό μισθό. Υπερωριακά τη νύχτα η προσαύξηση της νομικής και παράνομης υπολογίζεται επί ωρομίσθιου που προηγουμένως έχει προσαύξηση 25%.

28) Σε τί αναλύεται το διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη;

Έχει δικαίωμα να καθορίζει χρόνο, τρόπο και τόπο εργασίας, να αποφασίζει για βαθμολογικές προαγωγές των μισθωτών να βάζει διευθυντές και προϊσταμένους ακόμα και να απαγορεύει το κάπνισμα στο χώρο εργασίας. Υπάρχουν και περιορισμοί στην άσκηση νέου διευθυντικού δικαιώματος από τον εργοδότη που είναι ιδιωτική ζωή του εργαζομένου η αξιοπρεπής μεταχείρισή του και η εφαρμογή κριτηρίων και προϋποθέσεων για τη μετάθεσή του και την αποστολή του εκτός έδρας. Επίσης και οι κανονισμοί εργασίας μπορούν να θέτουν περιορισμούς.

ΠΗΓΕΣ

-Οδηγός Σπουδών Ειδικότητας ΓΓΔΒΜ ΥΠΕΠΘ.

-Αλεξόπουλος Κ., (1999) Στοιχεία Εργατικού Δικαίου, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.

-Αλεξόπουλος Κ. (1999) Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.

-Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης Ειδικότητας ΕΟΠΠΕΠ.

-Κίτσιος Χ. Στέλεχος Ασφάλειας Προσώπων και Υποδοχών-Απαντήσεις στα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης σύμφωνα με τον Κανονισμό Κατάρτισης ΕΟΠΠΕΠ, Αθήνα 2015.

- <https://el.wikipedia.org/wiki/Πύλη:Κύρια>.